

כוחם של יחידים / גדעון בן יואש חלק א'

1. שולחן ערוך אורח חיים הלכות תשעה באב ושאר תעניות סימן תקמט
חייבים להתענות בתשעה באב ובי"ז בתמוז ובג' בתשרי ובעשרה בטבת, מפני דברים הרעים שאירעו בהם.

2. משנה ברורה סימן תקמט ס"ק ב
ועשרה בטבת שבו סמך מלך בבל נ"נ הרשע על ירושלים והביאה במצור ובמצוק ומזה נמשך החורבן

3. שולחן ערוך אורח חיים הלכות תענית סימן תקפ
בשמונה בטבת נכתבה התורה יונית בימי תלמי המלך והיה חשך בעולם שלשה ימים; ובט' בו לא נודע איזו היא הצרה שאירע בו

4. משנה ברורה סימן תקפ ס"ק יג: לא נודע - ובסליחות שלנו איתא שמת עזרא הסופר:

5. בראשית פרק מו, כט-לא
וַיֹּאסֶר יוֹסֵף מְרַפְּתוֹ וַיַּעַל לְקִרְאֵת יִשְׂרָאֵל אָבִיו גְּשֻׁנָּה וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל צַוְאָרָיו וַיִּבֶךְ עַל צַוְאָרָיו עוֹד: וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל יוֹסֵף אֲמוֹתָה הַפְּעַם אַחֲרֵי רְאוּתִי אֵת פְּנֵיךָ כִּי עוֹדְךָ חַי:

6. רמב"ן בראשית פרק מו פסוק כט
וירא אליו - יוסף נראה אל אביו. ויבך על צואריו עוד, לשון הרביית בכיה, אבל יעקב לא נפל על צואר יוסף בנו ולא נשקו, ואמרו רבותינו שהיה קורא קריאת שמע, לשון רש"י. ולא ידעתי טעם "בוירא אליו", כי בידוע שנתראו... והנכון בעיני כי כבר היו עיני ישראל כבדים קצת מזוקן, וכשבא יוסף במרכבת המשנה ועל פניו המצנפת כדרך מלכי מצרים, לא היה ניכר לאביו וגם אחיו לא הכירוהו, לפיכך הזכיר הכתוב כי כאשר נתראה אל אביו שהביט בו והכירו נפל אביו על צוארו ובכה עליו עוד, כאשר יבכה עליו תמיד עד היום הזה כשלא ראהו. ואחר כך אמר אמותה הפעם אחרי ראותי את פניך:
ודבר ידוע הוא מי דמעתו מצויה, אם האב הזקן המוצא את בנו חי לאחר היאוש והאבל, או הבן הבכור המולך.

7. מסכת ברכות דף סא עמוד ב
בשעה שהוציאו את רבי עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה, והיו סורקים את בשרו במסרקות של ברזל, והיה מקבל עליו עול מלכות שמים. אמרו לו תלמידיו: רבינו, עד כאן? אמר להם: כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך - אפילו נוטל את נשמתך, אמרתי: מתי יבא לידי ואקיימנו, ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו? היה מאריך באחד עד שיצתה נשמתו באחד. יצתה בת קול ואמרה: אשריך רבי עקיבא שיצאה נשמתך באחד

לאחר שהיה זהיר שלא לאכול מצה שרויה,
אבל הנרמנים ימ"ש שברו קודם הפסח את
שיניו, ואינו יכול לקיים כוית מצה רק ע"י
שרויה. האם מותר לו?

שו"ת ממעמקים חלק ה סימן ו - ר' משה גאלדקארן

חלק ב סימן ד - ר' אליהו וורשאוור - נוסח ברכת קידוש השם

שופטים פרק ו, א-מ

וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל הָרַע בְּעֵינֵי ה' וַיִּתְּנֵם ה' בְּיַד מִדְּיָן שִׁבְעַת שָׁנִים:
וַתַּעַז יְד מִדְּיָן עַל יִשְׂרָאֵל - מִפְּנֵי מִדְּיָן עָשׂוּ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת הַמְּנַהֲרוֹת אֲשֶׁר בְּהָרִים וְאֵת הַמְּעָרוֹת וְאֵת הַמְּצָדוֹת:
וְהָיָה אִם זָרַע יִשְׂרָאֵל וְעָלָה מִדְּיָן וְעָמְלַק וּבְנֵי קָדָם וְעָלוּ עֲלָיו:
וַיִּחַנּוּ עֲלֵיהֶם וַיִּשְׁחִיתוּ אֵת יְבוּל הָאָרֶץ עַד בּוֹאֵךְ עֶזְרָה וְלֹא יִשְׁאִירוּ מִחַיָּה בְּיִשְׂרָאֵל וְשָׂה וְשׂוֹר וְחִמּוֹר:
כִּי הֵם וּמִקְנֵיהֶם יָעָלוּ וְאֶהְלִיחֶם וּבָאוּ כְּדֵי אֲרָבָה לְרֹב וְלָהֶם וּלְגַמְלֵיהֶם אֵין מִסְפָּר וַיָּבֹאוּ בְּאָרֶץ לְשַׁחֲתָהּ:
וַיִּדַל יִשְׂרָאֵל מֵאֵד מִפְּנֵי מִדְּיָן וַיִּזְעַקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה':

וַיְהִי כִּי זָעַקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל ה' עַל אֲדוֹת מִדְּיָן:
וַיִּשְׁלַח ה' אִישׁ נְבִיא אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לָהֶם:

כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲנֹכִי הַעֲלִיתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְאֶצִּיא אֶתְכֶם מִבְּיַת עַבְדִּים: וְאַצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד מִצְרַיִם וּמִיַּד כָּל
לְחָצִיכֶם וְאֶגְרַשׁ אֹתְכֶם מִפְּנֵיכֶם וְאֶתְנֶה לְכֶם אֵת אֲרָצֶם: וְאֶמְרָה לְכֶם אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִירָאוּ אֵת אֱלֹהֵי הָאֲמָרִי
אֲשֶׁר אֲתֶם יוֹשְׁבִים בְּאֲרָצְכֶם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי:

וַיָּבֹא מֵלֶאכֶד ה' וַיִּשָּׁב תַּחַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בְּעַפְרָה אֲשֶׁר לְיוֹאֵשׁ אָבִי הַעֲזָרִי וּגְדַעוֹן בְּנוֹ חֲבֹט חֲטִיִּים בְּגַת לְהַנִּיֵּס מִפְּנֵי מִדְּיָן:
וַיֵּרָא אֵלָיו מֵלֶאכֶד ה'

וַיֹּאמֶר אֵלָיו ה' עִמָּךְ גְּבוּר הַחֵיִל:

וַיֹּאמֶר אֵלָיו גְּדַעוֹן: בִּי אֲדֹנָי וַיֵּשׁ ה' עִמָּנוּ וְלָמָּה מִצְּאֵתָנוּ כָּל זֹאת וְאֵיךְ כָּל נְפֻלְאֵתֵינוּ אֲשֶׁר סָפְרוּ לָנוּ אַבּוֹתֵינוּ לֵאמֹר הֲלֹא
מִמִּצְרַיִם הֶעֱלָנוּ ה' וְעַתָּה נִטְשָׁנוּ ה' וַיִּתְּנֵנוּ בְּכַף מִדְּיָן:

וַיִּפֶן אֵלָיו ה' וַיֹּאמֶר: לָךְ בְּכַחַד זֶה וְהוֹשַׁעְתָּ אֵת יִשְׂרָאֵל מִכַּף מִדְּיָן הֲלֹא שְׁלַחְתִּיךָ:

וַיֹּאמֶר אֵלָיו: בִּי אֲ-דֹנָי בְּמָה אוֹשִׁיעַ אֵת יִשְׂרָאֵל הִנֵּה אֶלְפֵי הַדָּל בְּמִנְשָׁה וְאֲנֹכִי הַצְעִיר בְּבֵית אָבִי ?

וַיֹּאמֶר אֵלָיו ה': כִּי אֶהְיֶה עִמָּךְ וְהָכִיתִי אֶת מִדְּיָן כְּאִישׁ אֶחָד:
וַיֹּאמֶר אֵלָיו: אִם נָא מְצִאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְעָשִׂיתָ לִּי אוֹת שְׂאֵתָה מְדַבֵּר עִמִּי: אֵל נָא תִמַּשׁ מִזֶּה עַד בָּאֵי אֵלֶיךָ וְהִצַּאתִי אֶת מִנְחָתִי
וְהִנַּחְתִּי לְפָנֶיךָ
וַיֹּאמֶר: אֲנֹכִי אֲשֵׁב עִד שׁוּבָךְ:
וְגִדְעוֹן בָּא וַיַּעַשׂ גְּדֵי עִזִּים וְאֵיפֶת קִמַּח מִצּוֹת הַבָּשָׂר שֶׁם בְּסֵל וְהִמְרַק שֶׁם בְּפִרּוֹר וַיּוֹצֵא אֵלָיו אֵל תַּחַת הָאֶלֶף וַיַּגִּשׁ:
וַיֹּאמֶר אֵלָיו מִלֵּאף הָאֶלֶהִים: קַח אֶת הַבָּשָׂר וְאֶת הַמִּצּוֹת וְהִנַּח אֵל הַסֵּלַע הַלֵּז וְאֶת הַמְרַק שְׁפוּךְ
וַיַּעַשׂ כֵּן:
וַיִּשְׁלַח מִלֵּאף ה' אֶת קָצֵה הַמִּשְׁעָנָה אֲשֶׁר בִּידוֹ וַיַּגַּע בַּבָּשָׂר וּבַמִּצּוֹת וַתַּעַל הָאֵשׁ מִן הַצּוֹר וַתֹּאכַל אֶת הַבָּשָׂר וְאֶת הַמִּצּוֹת
וּמִלֵּאף ה' הִלָּךְ מֵעֵינָיו:
וַיֵּרָא גִדְעוֹן כִּי מִלֵּאף ה' הוּא
וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן: אֵהָה אֶ-דָּנִי ה' כִּי עַל כֵּן רָאִיתִי מִלֵּאף ה' פָּנִים אֵל פָּנִים:
וַיֹּאמֶר לוֹ ה': שְׁלוֹם לָךְ אֵל תִּירָא לֹא תָמוֹת:
וַיִּבֶן שֶׁם גִּדְעוֹן מִזְבֵּחַ לַה' וַיִּקְרָא לוֹ ה' שְׁלוֹם עַד הַיּוֹם הַזֶּה עוֹדְנוּ בְּעִפְרַת אַבִּי הָעֶזְרִי:

וַיְהִי בְלִילָה הַהוּא וַיֹּאמֶר לוֹ ה': קַח אֶת פֶּר הַשּׁוֹר אֲשֶׁר לְאַבְיָךְ וּפֶר הַשְּׂנִי שֶׁבַע שָׁנִים וְהִרְסֵת אֶת מִזְבֵּחַ הַבַּעַל אֲשֶׁר לְאַבְיָךְ
וְאֶת הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר עָלָיו תִּכְרַת: וּבְנִיתָ מִזְבֵּחַ לַה' אֶלֶהֶיךָ עַל רֹאשׁ הַמַּעוֹז הַזֶּה בְּמַעְרְכָה וְלִקְחָתָּ
אֶת הַפֶּר הַשְּׂנִי וְהִעַלְתָּ עוֹלָה בְּעֵצֵי הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר תִּכְרַת:
וַיִּקַּח גִּדְעוֹן עֶשְׂרֵה אַנְשִׁים מֵעַבְדָּיו וַיַּעַשׂ כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו ה'
וַיְהִי כְּאֲשֶׁר יָרָא אֶת בֵּית אַבְיָו וְאֶת אַנְשֵׁי הָעִיר מַעֲשׂוֹת יוֹמָם וַיַּעַשׂ לִילָה:
וַיִּשְׁכְּמוּ אַנְשֵׁי הָעִיר בְּבֹקֶר
וְהִנֵּה נִתְּץ מִזְבֵּחַ הַבַּעַל וְהָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר עָלָיו פָּרְתָה וְאֶת הַפֶּר הַשְּׂנִי הִעֲלָה עַל הַמִּזְבֵּחַ הַבְּנוּי:
וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ מִי עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּדְרָשׁוּ וַיִּבְקְשׁוּ וַיֹּאמְרוּ גִדְעוֹן בֶּן יוֹאָשׁ עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה:
וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי הָעִיר אֶל יוֹאָשׁ: הוֹצֵא אֶת בְּנֵךְ וְיָמַת כִּי נִתְּץ אֶת מִזְבֵּחַ הַבַּעַל וְכִי כָרַת הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר עָלָיו:
וַיֹּאמֶר יוֹאָשׁ לְכָל אֲשֶׁר עָמְדוּ עִלָּיו: הֲאִתֶּם תִּרְיִבוּן לַבַּעַל אִם אִתֶּם תוֹשִׁיעוּן אוֹתוֹ! אֲשֶׁר יָרִיב לוֹ יוֹמַת עַד הַבֹּקֶר אִם אֶלֶהִים
הוּא יָרִיב לוֹ כִּי נִתְּץ אֶת מִזְבְּחוֹ:
וַיִּקְרָא לוֹ בַּיּוֹם הַהוּא יִרְבַּעַל לֵאמֹר יָרִיב בּוֹ הַבַּעַל כִּי נִתְּץ אֶת מִזְבְּחוֹ:

וְכָל מִדְּיָן וְעַמְלֵק וּבְנֵי קֵדָם נֶאֱסַפּוּ יַחְדָּו וַיַּעֲבְרוּ וַיַּחֲנוּ בְּעַמְקֵי יִזְרְעֵאל:
וְרוּחַ ה' לְבָשָׂה אֶת גִּדְעוֹן וַיִּתְקַע בְּשׁוֹפָר וַיִּזְעַק אַבְיָעָזֹר אַחֲרָיו:
וּמִלֵּאכִים שָׁלַח בְּכָל מְנַשֶּׁה וַיִּזְעַק גַּם הוּא אַחֲרָיו
וּמִלֵּאכִים שָׁלַח בְּאֲשֶׁר וּבַזְּבֻלוֹן וּבְנַפְתָּלִי וַיַּעֲלוּ לְקִרְיַת־שַׁלּוּם:

וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֶל הָאֱלֹהִים: אִם יִשָּׁךְ מוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: הִנֵּה אֲנֹכִי מַצִּיג אֶת גִּזְתְּ הַצֹּמֵר בְּגֶרֶן אִם טַל יִהְיֶה עַל
הַגִּזָּה לְבַדָּה וְעַל כָּל הָאָרֶץ חָרֵב וַיִּדְעֵתִי כִּי תוֹשִׁיעַ בְּיָדִי אֶת יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ:
וַיְהִי כֵן
וַיִּשְׁכַּם מִמַּחֲרַת וַיִּזֹּר אֶת הַגִּזָּה וַיִּמָּץ טַל מִן הַגִּזָּה מְלֹוא הַסֶּפֶל מִיָּם:
וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן אֶל הָאֱלֹהִים: אֵל יַחַר אַפֶּךָ בִּי וְאִדְבָּרָה אִךְ הַפֶּעַם אֲנִסָּה נָא רַק הַפֶּעַם בְּגִזָּה יְהִי נָא חָרֵב אֶל הַגִּזָּה לְבַדָּה וְעַל כָּל
הָאָרֶץ יִהְיֶה טַל:
וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים כֵּן בְּלִילָה הַהוּא וַיְהִי חָרֵב אֶל הַגִּזָּה לְבַדָּה וְעַל כָּל הָאָרֶץ הָיָה טַל:

מסכת ראש השנה דף כה עמוד ב
שקל הכתוב שלשה קלי עולם כשלשה חמורי עולם, לומר לך: ירובעל בדורו - כמשה בדורו, בן בדורו - כאהרן בדורו, יפתח
בדורו - כשמואל בדורו. ללמדך שאפילו קל שבקלין ונתמנה פרנס על הצבור - הרי הוא כאביר שבאבירים

רד"ק
ובדרש נתעכב שם עד שמצא לו זכות ואחר כן נראה לו אמרו יואש אביו היה חובט חטים אמר לו גדעון אבי זקן אתה הכנס
לבייתך ואני אהיה חובט שאם יבאו המדינים אין בך כח לנוס אמר המלאך קיימת מצות כבוד וראוי אתה שיגאלו בני על ידיך
מיד וירא אליו מלאך ה' וגו' אמר לו גדעון ויש ה' עמנו וגו' אמש קראנו את ההלל והיה אבי מקראני בצאת ישראל ממצרים
אם צדיקים היו אבותינו עשה לנו בזכותם ואם רשעי' היו כשם שעשית להם גם כן עשה לנו נס אמר הקדוש ברוך הוא חייך
כך למדת סניגוריא על בני כדאי אתה שאדבר עמך מיד ויפן אליו ה' ויאמר לך בכחך זה בכח זכות' שלמדת סניגוריא על בני
ונכון הוא זה הדרש שנתן טעם לעכוב המלאך ולמה שאמר ויפן אליו:

רד"ק
(לט) אנסה נא - והנה כתיב לא תנסו את ה' והנה עשה עמו האל אות ובא לנסותו אם יעשו לו זה האות שהוא חזק
מהראשון, כתב רבי' סעדיה ז"ל כי הנסיון ביכולת הבורא אסור כמו שאמר וינסו אל בלבבם ויאמרו הגם לחם יוכל תת אבל
גדעון לא היה לו ספק ביכולת הבורא אלא רצה לנסות אם הוא ראוי לנס גדול כזה:

מלבי"ם
ולכן אמר אנסה נא עוד הפעם, שכבר בארתי במק"א שיש הבדל בין נסיון לבחינה, שגדר הנסיון הוא בשרוצה לדעת אם
יוכל המנוסה לעמוד על מדרגה יותר גדולה ממה שהוא, וכן רצה לנסות אם יעלה ממדרגה הקרובה אל הטבע אל מדרגת
הנס, והוא שיהיה חורב אל הגזה לבדה, שזה לגמרי נגד הטבע,